

Pressemitteilung

SPERRFRIST Freitag, 7. März 2014, 13.15 Uhr (MEZ)

BUNDESPRÄSIDIALAMT

**Änderungen vorbehalten.
Es gilt das gesprochene
Wort.**

**Die Rede im Internet:
www.bundespraesident.de**

Berlin, 07.03.2014

Seite 1 von 3

**Bundespräsident Joachim Gauck
während seines Staatsbesuchs in der Hellenischen
Republik anlässlich der Kranzniederlegung am Mahnmal
des Gedenkortes Lingiades
am 7. März 2014
in Lingiades/Griechenland**

„Γεννήθηκαν άνθρωποι για να τους φάει η φωτιά.“

Με αυτά τα λόγια περιέγραψε ένας επιζών την φριχτή μοίρα των 83 ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους από τις σφαίρες και τη φωτιά εδώ στους Λυγκιάδες.

Στις 3 Οκτωβρίου 1943 Γερμανοί στρατιώτες δολοφόνησαν με θηριώδη τρόπο παιδιά, γυναίκες και ηλικιωμένους – το νεώτερο θύμα ήταν δύο μηνών, το γηραιότερο εκατό ετών.

Όλοι τους άδολοι. Όλοι τους ανυπεράσπιστοι.

Η σφαγή των γυναικών και των αντρών των Λυγκιάδων είναι βαθιά χαραγμένη στην ιστορία των οικογενειών, των δικών σας οικογενειών, που βρίσκεστε σήμερα εδώ μαζί μου. Παιδιά και εγγόνια σηκώνουν μέχρι σήμερα αυτό το βάρος. Σας ευχαριστώ, από τα βάθη της καρδιάς μου, που τιμάτε μαζί μου τα θύματα. Έχει τεράστια σημασία αυτό για μένα.

Τα όσα συνέβησαν στους Λυγκιάδες και σε τόσα άλλα μέρη στην Ελλάδα στα χρόνια ανάμεσα στο 1941 και το 1944 βαθιά μας αναστατώνει μέχρι σήμερα.

Ληλασία, τρόμος, φόννοι που εκπορεύτηκαν από τη Γερμανία, από μια χώρα που είχε μετατραπεί σε μια αδίστακτη δικτατορία. Γερμανοί στρατιώτες και αξιωματικοί εκτελούσαν στην κατεχόμενη χώρα τα όσα

VERANTWORTLICH
ANSCHRIFT

TEL / FAX

E-MAIL

INTERNET

Ferdos Forudastan
Bundespräsidialamt
11010 Berlin
030 2000-2021/-1926
presse@bpra.bund.de
www.bundespraesident.de

είχαν προηγουμένως επινοήσει Γερμανοί ιδεολόγοι και ηθικοί αυτουργοί μέσα σε πνεύμα εθνικιστικής ύβρεος.

Το γνωρίζω: Σήμερα στη Γερμανία δεν ζουν παρά ελάχιστοι άνθρωποι που ήταν υπεύθυνοι για αυτά τα εγκλήματα. Και γνωρίζω επίσης: Εμείς οι νεώτεροι δεν είμαστε προσωπικά ένοχοι. Και όμως, σε τόπους σαν και αυτόν νοιώθω βαθιά αναστάτωση και μια διττή ντροπή. Ντροπή γιατί άνθρωποι που κάποτε μεγάλωσαν μέσα στον γερμανικό πολιτισμό, μετατράπηκαν σε δολοφόνους. Και ντροπή για το γεγονός ότι η δημοκρατική Γερμανία, ακόμη και όταν βήμα προς βήμα επεξεργάστηκε το παρελθόν της με κριτικό πνεύμα, δεν ήξερε και δεν έμαθε παρά ελάχιστα σχετικά με την ενοχή της απέναντι στους Έλληνες.

Θα ευχόμουν να είχε προ πολλού πει κάποιος που έδινε ή που εκτελούσε τότε διαταγές:

„Ζητώ συγνώμη.“

‘Η: „Λυπούμαι βαθύτατα γι' αυτό.“

‘Η: „Μετανιώ για το γεγονός που υπάκουσα σε εγκληματικές διαταγές.“

Είναι αυτές οι φράσεις που δεν έχουν ειπωθεί, αυτή η ανύπαρκτη γνώση που θεμελιώνουν μια δεύτερη ενοχή, αφού αποκλείουν τα θύματα ακόμη και από την μνήμη.

Έτσι λοιπόν, επιθυμώ να αρθρώσω σήμερα όσα οι δράστες και πολλοί πολιτικά υπεύθυνοι στα μεταπολεμικά χρόνια δεν μπόρεσαν ή δεν ήθελαν να προφέρουν: Τα όσα συνέβησαν ήταν κτηνώδης αδικία.

Με αίσθημα ντροπής και με πόνο ζητώ στο όνομα της Γερμανίας συγνώμη από τις οικογένειες των δολοφονηθέντων.

Υποκλίνομαι μπροστά στα θύματα των φρικιαστικών εγκλημάτων που θρηνούμε εδώ, αλλά και σε πολλούς άλλους τόπους.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για μένα και βαθιά συγκινητικό το γεγονός ότι εσείς, κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας, με συνοδεύσατε σε αυτόν τον τόπο. Γι' αυτό σας είμαι βαθύτατα υπόχρεος.

Το γεγονός ότι μπορούμε μαζί να αντιμετωπίσουμε και το δύσκολο κομμάτι του παρελθόντος μας, συνιστά για μένα ένα από τα μεγάλα θαύματα που απορρέουν από τη συμφιλίωση. Για αυτή τη συμφιλίωση, κύριε Πρόεδρε, δεσμευτήκατε εσείς προσωπικά. Η συμφιλίωση αυτή είστε εσείς ο ίδιος.

Σε νεαρή ηλικία αγωνιστήκατε εναντίον της γερμανικής κατοχής. Υποφέρατε εσείς, η οικογένειά σας, οι φίλοι και οι συνοδοιπόροι. Χάσατε αγαπημένα σας πρόσωπα. Και όμως, τείνατε χείρα φιλίας στους Γερμανούς και σε εμένα τον ίδιο - ως εκπρόσωπο της χώρας μου - για άλλη μια φορά σήμερα, στον τόπο αυτό. Εσείς, κύριε Πρόεδρε,

υποδεικνύετε ότι η συμφιλίωση είναι δυνατή ακόμη και αν η λύπη είναι βαθιά.

Για τον λόγο αυτό, εμείς οι Γερμανοί, τρέφουμε βαθύτατο αίσθημα σεβασμού και ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό σας, κύριε Πρόεδρε.

Τα τρομακτικά γεγονότα των οποίων τα θύματα τιμούμε σήμερα μας επιβάλουν να αναλάβουμε μια μεγάλη δέσμευση. Τη δέσμευση να φροντίσουμε, με όλες μας τις δυνάμεις, ώστε να μη λησμονηθούν οι πράξεις εκείνες που ποτέ δεν θα έπρεπε να είχαν συμβεί. Οι άνθρωποι που θυμούνται συνάγουν από την μνήμη των αποτρόπαιων πράξεων που διέπραξαν άνθρωποι εις βάρος άλλων ανθρώπων τη δέσμευση να σέβονται και να υπερασπίζονται τη ζωή και τα δικαιώματα **όλων** των ανθρώπων.

Εύχομαι η σημερινή ημέρα στους Λυγκιάδες να ενθαρρύνει Γερμανούς και Έλληνες ώστε να καταβάλουν περισσότερες κοινές προσπάθειες στο μέλλον: ούτως ώστε να διαδοθεί στη Γερμανία η γνώση των γερμανικών θηριωδιών που διεπράχθησαν στην Ελλάδα.

Ούτως ώστε ο τρόπος διεξαγωγής των πολεμικών επιχειρήσεων από τους Γερμανούς και ο τρόμος που έσπερναν, η ελληνική Αντίσταση και οι αντιφασίστες Γερμανοί υποστηρικτές της να αποτελέσουν αντικείμενο εντατικότερης επιστημονικής διερεύνησης.

Ούτως ώστε να διευρυνθεί η συνεργασία μεταξύ τόπων μνήμης, μουσείων και μαρτυρικών τόπων και στις δύο χώρες.

Σήμερα με συνοδεύουν νέοι άνθρωποι από τη Γερμανία που ήδη γνωρίζουν τους Λυγκιάδες – βρέθηκαν εδώ στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους κατάρτισης. Μελλοντικά, με τη δημιουργία του Γερμανοελληνικού Ιδρύματος Νεολαίας θα δοθεί σε πολλούς νέους η ευκαιρία να συμμετάσχουν σε ανταλλαγές και επαφές. Επίσης μαζί μου έχω σήμερα και μεγαλύτερους, στην ηλικία, Γερμανούς οι οποίοι ασχολούνται επί σειρά ετών με τα εγκλήματα στους Λυγκιάδες και σε άλλα μέρη, καθιστώντας τα γνωστά στη Γερμανία.

Προς όλους όσοι ενεργούν, είτε ως μεμονωμένα άτομα, είτε ως ενώσεις πολιτών για την προαγωγή της γνώσης και της συμφιλίωσης θέλω να εκφράσω την ρητή μου εκτίμηση και τις ευχαριστίες μου. Έτσι, για παράδειγμα, μπόρεσα να μάθω από το βιβλίο του Christoph Schminck-Gustavus, που προσφάτως εκδόθηκε στη Γερμανία, και στο οποίο παρατίθενται λεπτομερέστατα τα εγκλήματα στους Λυγκιάδες.

Κυρίες και κύριοι, όταν βαδίζουμε στα μονοπάτια της μνήμης δεν το πράττουμε γιατί είμαστε καθηλωμένοι στο παρελθόν. Ούτε επειδή μας κρατά ακόμα υπό την επήρειά του. Αλλά κοιτάμε το παρελθόν για να αντλήσουμε από αυτό τα μηνύματα για το παρόν και το μέλλον:

- Μην λησμονείτε ποτέ ότι μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα στο κακό και το καλό.

- Προστατεύετε και εκτιμάτε την ειρήνη.

- Μην στερείτε από κανέναν άνθρωπο την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματά του.

- Και τέλος:

Σεβαστείτε και αναζητήστε την αλήθεια. Η αλήθεια είναι μία από τις αδελφές της συμφιλίωσης.